

NOT: Hukuka aykırı atamaların kişi açısından kazanılmış hak teşkil etmeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-13505658

11/09/2025

Konu: Görüş (Hukuka Aykırı Atamaların Kişi Açısından
Kazanılmış Hak Teşkil Etmeyeceği)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken gerekli hizmet süresini sağlamadığı halde başkan yardımcısı kadrosuna atanan ve bilahare görevden alınarak tekniker kadrosuna ataması yapılan personelin şef veya müdür unvanlı kadroya atanıp atanamayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesinde, *"Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.*

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

- a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,*
- b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,*
- c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,*

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu süreler iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır. ..." hükmü yer almaktadır. Belediyelerde münhal bulunan 1. dereceli başkan yardımcısı kadrosuna atanmak için mezkûr madde gereğince hesaplanacak hizmet süresinin lisans mezunları için 10 yıl olması gerektiği açıktır.

Diğer taraftan, 02.07.2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 7 nci maddesinde, *"(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır:*

a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik

şefi, bando şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile öğretmen kadrolarında veya en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl ya da 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az altı yıl çalışmış olmak,

3) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolar için toplamda en az 10 yıl, 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için toplamda en az 8 yıl hizmet süresi bulunmak, ...

e) Şef kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksek okul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde sayılan görevler ile mühendis hariç en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl; aynı bendin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az dört yıl çalışmış olmak, ..." hükmü ile 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, "Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, 5 inci maddede yer alan yönetim hizmetleri grubu, araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu ve hukuk hizmetleri grubunda gösterilen kadrolar ile unvan değişikliğine tabi kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. Diğer hizmet gruplarında yer alan kadrolara atanmada en az altı ay çalışmış olma şartı aranmaz." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm ile mezkûr Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere belirlenen kadrolara sınavsız ve genel hükümlere göre atanmaları mümkün olmakla birlikte burada bahsi geçen daha üst unvanlara aranılan şartlara sahip olarak atanmaları gerektiği açıktır. Yüksek yargı mercilerince yerleşik hale gelen içtihatlarla ise hukuka aykırı işlemlerin kazanılmış hak doğurmayacağı görüşü yerleşik hale gelmiştir.

Bu itibarla, müdür unvanlı kadrolara atanabilmek için fakülte veya en az dört yıllık yüksek okul mezunu olunması gerektiğinden önlisans mezunu personelin müdür unvanlı kadrolara atanmasının mümkün olmadığı, ilgili personelin mezkûr Yönetmelikte aranılan şartları sağlaması halinde şef kadrosu için açılacak görevde yükselme sınavına girip başarılı olması halinde şef kadrosuna atanmasının mümkün olduğu mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü